

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Iacobo Alemanno Dominicano.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

Corpus ei^h
humatur in
ecclesia S.
Patalconis.

Deductus est ergò pastor ab ouibus: dici non potest, quibus lamentis & questibus sepultus est in ecclesia beatorum martyrum, quartodecimo Calendas Nouembris. Vbi vsque hodiè perspicuè monstratur, quantus fuerit in oculis bonorum omnium. Quem posteaquàm amiserunt, qualis fuerit, & boni & mali lucidiùs agnouerunt. Frequentant locum sepulturæ eius, certatim memorant quid fecerit, quid docuerit: qualis vixerit, qualis obièrit. Modò pro illo orant, modò vt ipse pro se orare dignetur, rogant: signa nõ quærunt, vitam attendunt, doctrinam recolunt, futurum in eo aut sibi, aut posteris suis magnum aliquid pollicentur. Deniquè omnes eius monumentis sicut olim per viuum, ità nunc per mortuum ad Dei laudem & gloriam excitantur.

Epitaphiũ
eius.

Fundite corda preces, lachrymosas mittite voces:

Eccè pater patriæ conditus in silice.

Regia progenies, terras memoranda per omnes,

Bruno pacificus, vir bonus atque pius.

Archos antistes, cui clara Colonia sedes,

Visus erat cunclis charus vbiquè bonis.

Offendit tenebras lux viuacissima tetras,

Inuida lingua tacet, laus modò vera placet.

Non fuit hic mundus tam raro munere dignus:

Raptus ab hoc næuo, iam fruitur Domino.

Idus Octobris quinto præsul duodenus,

Vitæ concessit, spes comes alma fuit.

VITA B. IACOBI ALEMANNI DOMINICANI, AVTHORE IOHANNE ANTONIO FLAMINIO.

Octobris II.
Cap. I.
B. Iacobi
patria.

Patrie eius
encomion.

Optima li-
berorũ edu-
catio.

Cap. 2.

Roma san-
guine Apo-
stolorũ Pe-
tri & Pauli
consecrata.

B. Iacobus
Romã pro-
ficiscitur.

VIMA Germania ciuitas est. Hanc beati Iacobi patriam perhibent, cui Alemanno cognomen est inditũ, viro hac nostra arate, religione ac vitæ sanctitate memorabili. Ortum ex honesta familia duxit, patre Theodorico: qui quidem vitæ integritate ac moribus sanctissimis, magnum filio adiumentum attulit, vt in talè euaderet, qui non suæ tantũ familiæ, verũ etiam patriæ ac religioni, in qua enituit, & præsentì seculo splendori atque ornamento esse posset. Patrẽ ipsum accepimus cibi ac potũs fuisse parcissimi, ac magno in rebus omnibus per totum vitæ cursum fuisse vsum temperamento: quod maximè testatur vitæ longitudo. nam centesimum ac tertium implẽsse annum memorat, corpore ità recto ac firmo, vt iuuenũ esse solent, vt nec baculo vti opus esset, nec exarmatas dentibus, quæ prima senescentium iactura esse consuevit, fauces haberet. Liberos suos vtriusq; sexũs ad religionem præcipuè instituebat. Quare frequẽter ipse ad officia diuina & conciones sacras adducebat, atq; ità assuefaciebat, vt nihil facilius aut libentiùs agerent. Quæ quidem tam diligens institutio quantam vim habuerit, vel ex beato Iacobo, cuius vitam scribimus, licet conijcere.

Agebat is annum atatis quintum atque vigesimum, cum cœpit illum ingens visenda vrbis Romæ desiderium, quòd eam sciret esse Christianæ religionis caput ac sedem, quam principes Apostolorum Petrus & Paulus suo martyrio consecrassent, & tot Christi athletarum certamina illustrem fecissent. Patrem igitur, quem mira pietate colebat, summis precibus orauit, vt se sineret eò proficisci. Aegrè pater, nec sine multis lachrymis tandem permisit, vt iret. Dolebat enim obsequentissimum filium à se diuelli, ad tam longinqua loca tendẽtem. Tamen quòd pia causa iuuenis animum mouerat, nec iustis assensum votis denegandum arbitrabatur, exorabilem sese præbuit. Pronolutus igitur ad genua patris, inter fratrum, sororum, ac propinquorum fletus, quibus ob eximias dores erat charissimus, supplex petijt, vt sibi benediceret: & sic abiijt. Initio Quadragesima Romam peruénit, & priusquàm aliò diuerneret, celeberrimum toto orbe diui Petri templum inuisit. Ibi autem ad Dominicam resurrectionem commoratus est, quo quidem tempore nullã neque intra, neque extra vrbis muros

muros eodem reliquit, quam non adierit, tanto fruens gaudio, quantum verbis confes-
qui nemo posset. Post Dominicam resurrectionem cepit illum desiderium in regnum
Siciliæ proficisci. Venit igitur Neapolim. Tunc fortè Rex Alphonfus bellum gerebat, ^{It Neapo-}
sub quo militare decreuit. Credo diuinitus factum, vt iuuenis optimus militari com- ^{l m.}
mercio grauitè flagitijs offensus, quæ militiæ maximè vigent, consilium salubre de-
mum caperet, vt tutiorem viuendi rationem iniret.

Ad eam igitur militiam admissus, merere cœpit, nihil de sanctis moribus, aut de ^{Cap. 3.}
pristina consuetudine sua remittens. Multa ibi videbat, quibus valdè offendebatur. ^{Militat Al-}
Quarè occasionem demum indè abeundi ex re leui ac penè ridicula inuenit: quam ^{phoso Regi.}
ipse iam senior factus, & monasticâ degens vitam, narrare solebat. Mos est militibus,
præcipuè belli tempore, de raptò viuere, & frequenter prædas abigere, nec etiâ ami-
cis parcere: de quorum prædijs solent equis pabula rapere, gallinâs & alia esculenta
aut vi, aut furto surripere. Ijs grauitè modestissimus iuuenis & alieni abstiniens offen- ^{Vide singu-}
debatur, & commilitones suos liberius increpabat. Illi autem deridere iuuenem, & ^{larem inte-}
accusare tanquàm superstitiosum. Et quia raptis nullo pacto velle vti animaduerte- ^{gitatem in-}
bant, dolo eum circumuenere. Ingressi sunt in quodam oppido Iudæorū synagogam ^{militæ.}
quidam eius amici cõmiliones, & ex lampade, quæ ibi ante Mosis libros die noctuq;
ardebat, oleum vel surripuere, vel se surripuisse finxerunt: ex horto quodâ brassicam
(vulgò caules nuncupant) quam optimè conditam, illi horum omnium inscio appo-
suerunt. Cùm autem ita simul vesceretur, & eo cibo valdè delectari videretur, ridere
conuiuæ cœperunt. Quarèns ille, quæ tanti risûs causa foret, audit brassica se vesci ex
horto quodam surrepta, quæ oleo Iudaicæ lampadis condita esset. Non posset dici,
quantoperè sit ea re offensus. Tum demum decreuit prorsus militiâ relinquere. Qua-
rè compositis rebus suis, & impetrata abeundi facultate, Capuam venit.

Ibi nactus est Campanum ciuem, præclarū virum, iuriconsultum & equitem. Qui ^{Cap. 4.}
vbi iuuenem conspexit forma præstanti, atque, vt ex clara indole & lineamentis oris
colligebat, probum, miro illius desiderio ractus, & apud se retinere maximè cupiens,
percontatus est, num in suo veller cõtubernio residere. Annuit ille, & apud eum mo- ^{Caput ser-}
ratus est quinquennium tanta fide ac morum integritate, vt eum patronus æquè ac ^{uit cuidam}
filium diligeret atque tractaret. Verum exacto iam quinquennio, immisit illi Deus ^{iuricon-}
ingens desiderium in patriam redeundi, & genitoris senioris memoria multo vche- ^{sultò.}
mentiùs, quàm antea, illum stimulare cœpit ad reditum. Sciebat enim patrem iam
esse admodum senem, putabatque ingenti videndi filij desiderio teneri, cuius disces-
sum ægerimè tulisset, seque iam tot annos procùl à patria tanto terrarum spatio di-
uisum abfuisse: rationem sibi patriæ pietatis habendam. Cùm igitur abire decreuis-
set, consilium patrono aperuit. Ille autem, qui eum amaret vt filiū, & cuius diū fidem
eximiam expertus esset ac integritatem, non dici posset, quantum ea re turbatus fue-
rit: nec villo pacto volens eum dimittere, ea cœpit omnia dicere ac polliceri, quæ pos-
sent abire volentem retinere, nisi certa illi fuisset abeundi sententia. Iuuenis autem
contrà orare obtestarique, vt sibi iustissimis de causis, quas afferebat, abire salua eius
gratia liceret. Sed nihil proficiebat. ille enim pertinaciter in proposito perstabat, &
rogabat nè se desereret. Fluctuabat animus iuuenis, & præter modum angebatur,
quod intelligebat oportere se tandem clam discedere. neque enim impetrare pote-
rat, vt liberè discederet.

Cùm igitur hoc sapiùs, sed nequicquam, tentasset, demum vel inuito patrono, sed ^{Cap. 5.}
furtim, abire decreuit. Obseruauit igitur opportunum ad id tempus, & relictis meli- ^{Mira homi-}
oribus indumentis, quæ à patrono acceperat cum pecunijs, quas idem illi persolue- ^{nis probitas}
rat, & resumptis vestibus atque pecunijs, quas secum ipse attulerat, habita priùs ante ^{& innocen-}
Christi effigiem, quam in cubiculo habebat, diligenti oratione, vt propitio numine ^{tia.}
discederet, abiit. Tandem Bononiam peruénit, & ingressus diui Petronij celeberr- ^{Isti Petro-}
num templum, quod in ipso ciuitatis foro est amplissimum, orauit, ac Deo gratias ^{nij Vita ha-}
egit, quod sospes eò peruenisset. Erat illi in animo, in Germaniam reuerti ad genito- ^{betur supra}
rem, sed rem Deus aliter instituerat. Nanq; in ea vrbe quidam ex comitibus, qui cum ^{Oci. 4.}
eo venerant, hortati sunt, vt stipendia ibi faceret, & sub quodam Thoma Tartario
militaret. Conditionem igitur accepit, atque in ea vrbe remansit. Incredibili autem ^{Bononiæ}
voluptate afficiebatur, cùm tot ibi fratrum collegia cerneret: quorum loca quoti- ^{dat operam}
diè frequentabat, præcipueque diui Dominici templum, vbi maximè versabatur, ^{militæ.}
tanquàm quod erat futurum, præsigiret. Ità paulatim & patris & patriæ oblitus est,

nec iam aliud cupiebat quicquam, quam in eo monasterio vitam agere.

Cap. 6.

Tali igitur incensus desiderio die quadam, ubi illuxit, ad eadem diui Dominici venit, suum consilium cum eo communicaturus, qui primus factus esset obuius, & facturus quicquid ille consuluisset. Fortè fortuna opportunè admodum incidit in ipsum monasterij præfectum Nicolaum Carbonellum Catalanum, concionatorem eximium. Ad cuius genua prouolutus, rogauit ut sibi cupienti maximè Deo famulari, consilium & opem afferret. Attulit ille continuò salutare cõsilium, & facienda oratione, quæ ex illius ore diuinitis manabat, accensum iam per se iuuenis animum sic inflam-
mauit, ut sublata omni mora, petierit in cõsortium Prædicatorum admitti: quod postero die consecutus est. Erat beatus Iacobus literis mediocriter eruditus, & annuū agebat quartum atque trigessimum, quando monasticā vitam ingressus est. Qui cum inter alias animi plurimas dotes præcipuè mitis ac mansuetus esset, consistere in humilimo gradu voluit, & ex eorum esse grege, qui Conuersi vulgò nuncupantur. Sed exceptus est mira omnium lætitia, quasi præfagientium, qualis quantusq; iuuenis ille euasurus esset. nec quicquam sefellit opinio. Siquidem continuò totum se Deo tradidit, nec quicquam omisit, quod ad verum illius cultorem pertinere. Magistro tyronum, quos nouitios appellant, præcipuè vacabat: quem frequenter supplex orabat, ut se instrueret, ac ea doceret, quæ sibi præcepta religionis ac instituta patrum panderent. Quo studio atque solertia breui mirè profecit, charusque omnibus & admirabilis esse cœpit.

Amplecti-
tur S. Domi-
nici institu-
tum.

Cap. 7.

Præclara ei⁹
humilitas.

Ad eò autem mitis, ad eò mansuetus erat, ut cum omnibus sanctior esset, omnibus se deteriorè putaret: quæ res tum maximè patuit, cum decurso iam anno, de patrum iudicio ac voluntate dubitauit. Nam ad genua singulorum prouolutus, rogabat ne suis offensi criminibus, à suo contubernio & societate se repellerent. Verba autem illa, quibus uti profitentes inirant vitam solent, ad eò tenaciter menti illius adhæserant, ut nulla diei elaberetur hora, in qua eorum non reminisceretur. Quæ autè profitendo promiserat, tam exactè, tamq; constanter seruabat, ut mirabile omnibus obedientiæ, paupertatis ac patientiæ exemplum foret. Pudicitiam vsque ad exitum vitæ seruauit, ut nihil illo purius ac mundius conspiceretur. Nam præterquam quod suum corpusculum asperrimè domitabat, uigilijs quoque, orationibus, ieiunijs & alijs multis macerabat modis: oculos suos diligentissimè custodiebat, ne quid intueretur, quod ad libidinem prouocaret. atq; ob eam rem nunquam ociosus erat. Nunquam illum sine negotio dies, nunquam nox inueniebat. Quod si quādò egredi in publicum cogebatur, impensè Deum rogabat, ut se custodiret, & suos auerteret oculos, ne uanitatem cernerent, quod sciebat solere per fenestras mortem ingredi. Quod si quādò uestigium aliquod fortè libidinum excitabatur, continuò Christi cruciatus inenarrabiles ad memoriam reuocabat: quo quidem tanquam subito imbre, illud quicquid erat incendij restinguebatur.

Egregia pu-
dicitia.

Ierem. 9.

Cap. 8.

Insignis
obediencia.
Philip. 2.

Sed inter plurimas virtutes, quibus exellebat, præcipua erat obedientia. Recordabatur enim semper Christum vsque ad mortem factum esse obedientem. Quæ res quidem ad eò promptum reddebat illum ad parendum, ut sapissimè iussa præueniret, & nondum benè auditis, quæ sibi mandabantur, tanquam audiisset, illa continuò exequi festinaret. Afferam huiusce virtutis memorabile exemplum. Præfectus monasterij Michaël Holandinus, per monasterium ducebat magnum quendam artificem. Incidit fortè in beatum Iacobum, & conuersus ad præsulē: Vides ne hūc? inquit. Mira vitæ integritate inter nos effulget, in quo præcipua virtutum enitet obedientia. Huius rei mox, si uelis, periculum faciam. Annuit præsul. Præfectus igitur accessit ad se beato Iacobō. Fili inquit, opus est, ut sublata omni mora, vsq; in Galliam te ad Parisinam urbem conferas magni enim momenti literæ tibi eò sunt perferendæ. Latus ille, repente. Præsto adsum pater, inquit. Sed licet ne statim me in cubiculum meum tendere, ut baculum ac pileum sumam? Stupuit artifex ille, nec satis mirari poterat incredibilem in re tanti momenti promptitudinem. Cuius quidam Bononiensis aliquot ex cœnobitis diui Dominici ad villam vrbi propinquam inuitauerat, præcipuèq; rogauerat, ut beatum Iacobū secum adducerent. Profecti igitur cum iam pransi essent, vnus ex patribus, qui primum ibi locum tenebat, ut summa illius obedientiæ periculum faceret, iussit ut accepta funda (est autè id rete) ad propinquum * Rhenum iret piscatum: Paruit ille continuò, & vno iactu mirandam pisculorum vim cepit, ita ut omnes obstupescerent, sed id cuncti illius obedientiæ adscriperunt.

Illustris eius
obediencia
exemplum.

Aliud.

Quem ad-

Quemadmodum cum praefectus monasterij quadam die illi iussisset, ut ad quarendum panem festinaret. Nam tum forte quandam in vitro effigiem pulcherrimam pinxerat, (vitreas enim fenestras optimè concinnabat) & ut colores vitro tenaciùs inhaerent, in paruo furno ex more posuerat: quæ res eius presentia maximè indigebat. At tamen potiùs esse parendum suo praefecto ratus, sacculum arripuit, & ad mendicandum panem sese contulit. Reuersus post multas horas, tam benè decoctos in pictura colores offendit, ut nunquam aliàs meliùs illi ars successerit.

Erat admirabilis quoque in eo charitas. Nihil putabat antiquius, quàm præcipuè ægotatibus in monasterio in seruire: qui quidem illius presentia & ministerio ita recreabantur, ut non dubitarent se mox omni ægritudine leuandos. & certè pleriq; leuabantur. Quòd si qui fortè obibant, & ipse eos ex more lauabat, & proprijs humeris efferebat. Quare ea resedit in animis hominum opinio, ut minimè dubitent nunc vita sanctum faciliè ægotantibus, si inuocetur, ad futurum, quòd tam promptam operam quolibet morbo laborantibus viuens exhibebat. Id ita esse, multis quidem exemplis postmodum comprobabimus. Ad hanc verò eximiam virtutem amplectendam lenissimis verbis & efficacissimis assiduè alios hortabatur, eratque ipse præclarum omnibus specimen & exemplar. Solus deinde orationi & contemplationi totus erat intētus, Deumq; assidue pro viujs omnibus atq; defunctis precabatur. Frequenter primus omnium ad nocturnum officium surgebat: quod ubi celebratum erat, angulum quempiam remotiorem ac secretiorem deligebat. Ibi totus mente & corpore Deo vacabat. Nullus autem elabebatur dies, in quo præcipuè Christi gesta non recenseret, & multis cum lachrymis diròs eius cruciatus acerbissimamq; mortem repeteret. Cum verò iam multum orasset, & finem faceret, illud deniq; dicere solebat: si.

Gloria tibi Domine, qui natus es de Virgine: succurre mihi hodiè, cum patre & sancto spiritu in sempiterna secula, Amen. Et ad gloriosam Virginem, quam præcipuo cultu veneratur, conuersus, aiebat: Aue Regina cælorum, pro salute mea & omnium fidelium. Deinde ad sanctos omnes sese cõuertens, dicere solebat: Sancti Dei omnes &c. Postea verò ad omnes ecclesiæ aras accedebat, ibique à beata Virgine incipiens, orabat. Cum verò iam illucesceret, totum officium suum horarium vsq; ad vespertinum celebrabat: & ubi sacris altaris, quam Missam dicimus, semel aut sæpiùs, prout ocium dabatur, interfuert, ad opera manuum, quorum penè in omni genere monasterio erat vtilissimus, reuertebatur, ut sic diuinis functus, paratior esset ac expeditior, si quid sibi agendum maderetur. Sed nullam orationem suauiore sibi ac incundiorem promebat, quàm Dominicam. Tunc enim putabat sibi os melle ac omni nectare compleri.

Semper autem sancti aliquid ubi finem orandi fecerat, meditabatur, nec vllum sinebat tempus elabi vacuum: habebatq; illud frequens in ore, Qui non laborat, non manducet. & insuper illud addebat: Multa mala docuit ociositas. Taciturnitatis verò tantus erat cultor, ut nunquam, nisi vltus exigeret, loqueretur. Sed & patientiæ atque constantiæ memorabile erat exemplum. Tres grauissimas ægritudines passus est, quas intensi dolores exacerbabant. Eas tamen ita dissimulauit, adeoq; patienter tulit, ut nunquam à consuetis actionibus fuerit retractus, nec alicui, quæ pateretur, prodiderit. Erat præterea mirè affabilis, placidus omnibus, salua grauitate, charus atque amabilis, ac plurimarum virtutum splendore monstrabilis. Qua fama impulsus illustris princeps Calabriæ Dux, qui postea Alphonus secundus Siciliæ Rex fuit, cum Bononiam profectus, diui Dominici sepulcrum viseret, beatum etiam Iacobum videre voluit: quem nunquam antea sibi visum, ubi cum multis alijs cõnobitis ad se venientem conspexit, statim cognouit, & honorifice salutauit, & amplexus est ac rogauit, ut pro se Deum precaretur, ut posset incolumis in patriam & ad genitorem suum reuerti, & factus est vni compos. Ad tantum autem sanctitatis gradum euaserat, ut caelesti circumfusum luce orantem noctu multi viderint. Infestum quidem per omne tempus demonem habuit: sed eius dolos, hucusque latentes expertus est; deinceps verò aperto Marte multa cum eo certamina habuit. Nam fustibus sæpe orantem cecidit, & alijs mille vexauit modis: semper tamen athleta fortissimus victor euasit. Mirifice autem post discessum demonij caelesti luce, quam diximus, recreabatur, & voce Angelica. Adhortans enim de cælo missus Angelus, sic cum alloquebatur: Serue Dei, esto fidelis vsque ad mortem. Expecta Dominum: viriliter age, & confortetur cor tuum. Ingentia sunt enim, quæ tibi pro paruo labore atque certamine præmia proponuntur. Ità melior in dies & sanctior fiebat.

Aliud.

Cap. 9.
Eximia charitas.

Studiū præcædi & contemplandi.

Meditatio vitæ & passionis Christi.

Mariam virginem & sanctos Dei frequenter inuocat.

Cap. 10.
2. Thess. 3.
Ecclesi. 33.
Silentium.
Patientia rara.En quæti eum facit tantus princeps.
Demoni valde infestus est.Angelus eum confirmat.
Psalm. 26.

Cap. 11.

Signo Crucis fugat dæmonem.

Die quodam conatus est dæmon illum ab oratione retrahere. Orabat autem ad aram diui Vincentij post Completorium. Venit igitur hostis antiquus in veste cõscisfa, & ad pudenda vsq; subducta, vnicum habens in fronte vt Cyclops oculum. Vbi verò illum beatus Iacobus adspexit, signo se salutiferę Crucis armauit, & statim dæmon euanuit. Nocte autem quadam post celebratum nocturnum officium, cum ad aram beati Antonij, quod remotior erat & obscurior, orãdi causa se recepisset, dæmonum caterua specie lætantium cum tripudio ingenti ad eum venit. Miratus ipse tantam in eis læritiam, audacter ad se vocatos per sacrosanctum Iesu Christi nomen iussit, vt sibi tantę lætitię causam promerent. putabat enim, quod erat, eos vel patrãsse ingens aliquid malum, vel quod mox patrandum foret, tantoperè lætari: nec eum fefellit opinio. Responderunt igitur, se idcirco adeò lætos esse, quod postero die ciuium seditione ingens strages edenda esset. Quod vbi beatus Iacobus accepit, continuò ad Deum cõuersus, multis cum lachrymis ciuium pacẽ ab eo impetrauit & vrbs tranquillitatem. Cumq; ab oratione surrexisset, & cubiculum suum esset ingressus, quieturus aliquantulum, ingentem ibi offendit teterrimorum coruorum multitudinem, crocitantium, & vnguibus ac rostris sese impetentium. Ille verò signo se Crucis repente munivit, & dixit: Deus in adiutorium meum intende. quibus verbis fœdissimæ alites continuò euanuerunt. Sed quo magis illum dæmones infestabant, & oppugnare conabantur, tanto illum ad certamina fortiolem & alacriorem Deus reddebat.

Precib' suis auertit ciuium seditionem.

Psal. 69.

Cap. 12. 2. Cor. 12. Raptur ex tra sese.

Raptum illum aliquandò in cælum Pauli more, accepimus. Nam cum se die quadam orationi dedisset, sensit continuò sese auferri, & tanquam cadauer corpus suum relinqui. Putauit autem sese in quendam amœnissimum locum esse perductum, vbi ex variorum florum adpectu & odore incredibilem voluptatem caperet. Ibi se mirificos audisse concentus, & omnia, quæ ad explendam voluptatem pertinerent, vberimè fuisse. Ingressus est eo fortè momento temporis, illius cubiculum ex cœnobitis quidam, qui vbi iacentem ac veluti mortuum vidit, exclamauit continuò, & rem Præfecto monasterij trepidus nunciauit. Accurrit ille cum caterua fratrum: qui eum statim, vt mos est, conficere cœperunt, & aquam in faciem iacere, & omnia experiri, quæ circa exanimatos fieri solent. Respuit ille tandem, velut ex graui quodam sopore excitatus, & conquestus est grauiter, quod se incredibili suauitate ac voluptate priuassent.

Cap. 13.

Illustre miraculum.]

Aliud.

Cap. 14.

Sub mortẽ facit suo Præsidenti omnium peccatorũ generalẽ confessionem.

Feliciter è corpore decedit.

Prodigijs multis claruit adhuc viuus, è quorum numero quædam referam. Quidam Bononiensis sacerdos optimus, cui Hieronymo Auiolo nomen fuit, beato Iacobo familiaris & charus admodum erat. Is fortè in grauem incidit valetudinẽ, vt minima de eius salute spes esset. Misit ille, qui beatum Iacobum ad se perduceret. Venit continuò, vt erat benignus omnibus & expositus. Cumq; se mutuo salutassent, & dulci colloquio paulum se recreassent, rogauit beatus Iacobus, vt omnes cubiculum egredierentur. Quod vbi factum est, continuò cœpit orare, ac pro salute sui familiaris precari. Mox assurgens, à capite agrotantis ad pedes dexteram suam leniter duxit. Miram rem afferam. Prout manum per corpus ducebat, ita repente ex illis partibus fugabatur morbus, vt subsecuta sit sanitas. Eiusdem sacerdotis soror grauiter agrotauit: sperauit eandem opem, quam in fratre fuerat experta. Igitur ad se accitum rogauit, vt suis apud Deum precibus sibi adiumento esset. Ille verò, habita breui oratione, frontem agrotantis Cruce signauit, & sospitem ex templo reddidit.

Venio nunc ad eius felicem obitum: Annos erat natus quatuor & octoginta beatus Iacobus, cum in valetudinẽ incidit, quæ illi suprema fuit. Intelligens ipse finem aduenisse suę vitæ, vocauit ad sese illum, cui agrotantium cura commissa erat, & ait: Ego, frater, iam delibor, & tempus meæ resolutionis instat. Proin rogo te, huc voces insignem doctrina & religione virum magistrum Vincentium Castronouensem, monasterij huius Præfectum, cui delicta meã generaliter confiteri volo. Quod vbi fecit, & plenam remissionẽ ex more affectus est, accessit ad eum ex cœnobitis vnus, cui Dionysio fuit nomen, cui inestina fluebant, spei ac fidutiæ plenus, & ait: Dilecte frater, tu quidem ad patriam properas, ego autem atroci morbo hic crucior: nec cantare possum, nec concionari. Sed te per Deum rogo, ad quem tendis, vt cum illi iunctus fueris, memineris mei, ac tuis precibus hanc à me molestiam depellas. qui se quidem id facturum spondit. Cum autem ad vltimum deuenisset, priusquam expiraret, ipse sibi manus deceter & pedes cõposuit, & ita felicem efflauit animã. Continuò autem color, qui morienti, vt solet, abierat, & vultus quædam hilaritas, & per totum

totum corpus candor eximius redijt, & claritas admirabilis, vt nulli dubium eſſet, quin rectà in cælum migrâſſet. Is autem, cui inteſtina, ſicut modò dixi, fluebant, quique illius opem paulò antè petierat, accedens ad eius cadauer, & multo cum ſletu amplexatus, cœpit promiſſa repoſcere, & rogare vt ſui memor eſſet. Nec promiſſam ille opem diſtulit. nam priuſquàm inde abſcederet, ſeſe diro proſus liberatū morbo ſenſit. Obijt autem beatus Iacobus anno ab aduentu Chriſti milleſimo quadringenteſimo nonageſimo primo, quinto Idus Octobris.

Sanatur
morbidus.

Statim autem per totam urbem viſa eſt vox diuinitus diffundi, quæ cunctos mone-
ret, vt ſi ſanctum virum, qui obiſſet, cernere vellent, continuò ad ædem diui Dominici concurrerent. Repentè autem tota confluxit ciuitas, ſeque felicem putabat, quicun-
que ſacrum cadauer poſſet contingere. Puellus ibi annorum trium, qui nec firmis adhuc greſſibus conſiſtere, nec loqui poterat, per confertam multitudinem, & per
medios pſallentes patres ad ſanctū cadauer diuinitus euasi: cumque illud tetigiſſet,
ſtupentibus omnibus, & firmiter gradi, & rectè loqui cœpit: domumque profeſtus,
ſtupentem nouitate rei matrem admonuit, vt ad ædem diui Dominici properaret, &
ſancti viri corpus viſeret mox ſepeliendum. Præfeſtus verò monaſterij cum cæteris
patribus, cum eum ſepulchri eſſent, communi ſententia diuerſo in loco ſepelire de-
creuerunt, nè cæteris commiſceretur cadaueribus: cum ſic multorum, qui cum ſan-
ctitatis opinione deceſſiſſent, permixtione & confuſione cadauerum, memoria pe-
riſſet. Separatim igitur eum in loco tumulârunt, quod paruum Capitulum appellât.
nec ibi diu perſiſtit. Nam cum incredibilis quotidie magis fieret ad eius ſepulchrū po-
puli concurſus vtriuſque ſexus, & inſolitū eſſet ac indecens, fœminas ad eam partem
monaſterij ingredi, vbi ſepultus erat: neceſſè fuit poſt diem octauum, permittente id
Bononiensi Antiftite, in eccleſiam transferre, & ad aram diui Thomæ ſepelire, ſic in-
tegrum & incorruptum, ac ſi tunc primū expirâſſet. Vbi verò ſepultus fuit, penè in-
ſinita ſecuta ſunt prodigia, quorum partem aliquam commemorabimus.

Cap. 15.

Miraculum
ad cõtactū
corporis ei'

Mutatur
eius ſepul-
tura poſt
octauū diē
ob populi
& mira-
clorum fre-
quentiam.
Cap. 16.

Quidam Bononiensis mercator filium habebat infantem, vtpotè anniculum: qui
cum grauiffimè ægrotâſſet, expirâſſe putabatur. nullum enim in eo vitæ ſignum ap-
parebat. Parentes igitur mœſtiſſimi, conſugientes ad opem beati Iacobi, cuius modò
extincti fama ſanctitatis erat celebris, vouerunt, ſi puer reuixiſſet, beati ſe Iacobi, hoc
eſt, Prædicatorum veſtitu illum induturos. Continuò igitur oculos infans aperuit, at-
que conualuit: tabellaque ad ſepulchrum beati Iacobi appenſa eſt, cum inſcriptione
tali: Hic puer extinctus erat, ſed meritis beati Iacobi reuixit. Mulier quædam deſpe-
rata iam ſalute, & ſacro inuncta oleo Chriſtiano more, mox animam exhalaturā vi-
debatur. Propinqui eius, beati Iacobi opem implorârunt, & mira res cõtinuò ſecuta
eſt. Nam quæ loqui paulo antè non poterat, caput extulit: & Deo, inquit, gratias ago,
qui beati Iacobi meritis me à morte reuocauit. Vir clarus vita, literis & religione
Hieronymus Bononiensis, ex diui Dominici Prædicatoribus, fortè concionabatur,
& beati Iacobi ſanctitatem & prodigia multa, quæ ad merita illius teſtanda quotidie
Deus edebat, quibus æquum erat laudibus efferebat. Aderat concionanti Bononi-
ensis quidam ciuis, qui filium domi reliquerat grauiffimè ægrotantem. Is accenſus
talibus, atque in magnam ſpem arrectus, Deum rogare cœpit, vt beati Iacobi meri-
tis præſenti ægitudine puerum ſuum liberaret. Factus eſt continuò voti compos, &
poſtero die ſoſpes cum patre epulatus eſt.

Infans, nun-
cupato à pa-
rētibus vo-
to, reuui-
ſcit.

Irēm ſemi-
na.

Præclarum
miraculū.

Bononiensis matrona legerat ad idem ſepulchrum in tabella, quædam monachum
vehementiſſima febre beati Iacobi meritis eſſe liberatum. Hæc ſororem habebat,
iam tres meſes tertiana & ingenti dolore capitis laborantem. Inuocauit illa beati
Iacobi pro ſorore auxilium, & ſtatim conualuit. Alia quoque matrona, centeſimum
tranſgreſſa annum, diro & pudendo morbo laborabat: tacto illius ſepulchro, liberata
eſt. In eadem ciuitate puella dolore graui, qui totum corpus inuaſerat, iam quatuor
meſes laborauerat. Magna fiducia impetrandi eius opem implorauit, & conſecuta
eſt. Nam ſtatim abſque vilius adminiculo ſurrexit è lectulo, & die poſtero eius ſepul-
chrum inuiſit. Bartholomæus Genuensis, Ordinis Prædicatorum, monaſterij Saonen-
ſis Præfeſtus, in grauem Bononiæ febrem incidit. Qui admonitus à comite ſuo,
vt ad beati Iacobi auxiliū confugeret, confugit, & conſeſſim conualuit. Paulus etiam
Boëmum, eiufdem Ordinis, Bononiæ ſtudent, & ipſe grauiffima febre laborabat, fu-
tura iudicio mediocrum diuturna. Dolorem præterea capitis iam nouem annis pati-
ebatur. Is ad beati Iacobi opem confugit, & extemplo vtraque moleſtia liberatus eſt.

Cap. 17.

Aliquot mi-
racula.

Vincentius Soncinenſis in eodem monaſterio ex eorū numero, qui Conuerſi dicuntur, familiaris admodum beato Iacobo fuerat, & morientem in ſuo gremio fouerat. Is fortè in grauiffimam febrem inciderat, ad eò vt ſe non poſſe diutiùs viuere putaret. Beatum Iacobum precatus eſt, vt ſibi adiumento eſſet, & extemplo aſſuit. Quidam ex agro Bononiènſi, cui Magacaro fuit nomen, & ipſe grauiter febricitans, beati Iacobi auxilium inuocans, ait: Si vera ſunt, quæ de tua ſanctitate prædicantur, & ad opem ferendam implorantibus tam facilem te, ſicut audio, exhibes, mihi quoquè, precor, ſubueni. Non fuère ſpes ac preces illius irritæ. nam continuo febris eum reliquit. Nobilis matrona Bononiènſis, graui terrore percuſſa, ita ex horruerat, vt membra omnia contracta eſſent. Venit illi in mentem beatus Iacobus, & eius opem rogauit, & mox priſtinæ valetudini reſtituta eſt.

Nota tam
repentinas
omnes has
curationes.

Cap. 18.
Contracta
ſanatur.

Verùm non Bononiæ ſolum, ſed etiam in remotis Italiæ ciuitatibus claruit miraculis. Nam & Mediolani vxor eius, quem iuſtitia ducem vocant, cum iam tres annos contracta habuiſſet crura, audita beati Iacobi fama, quæ iam celebris in plerique Italiæ locis erat, illius opem implorauit, & mox ſanata eſt. Et in Venetis Murani quidam presbyter in æde diui Petri martyris depictam nupèr effigiem attentius intuebatur: cumque perquiſiſſet, cuiuſnam eſſet, audiuit eſſe beati Iacobi, Bononiæ nupèr extincti, admirabili ſanctitate viri, cuius meritis multa prædicia Deus ederet. Is iam multis annis ingenti dolore capitis laborauerat, tanto quidem, vt ſæpè ſuſpicaretur, nè mentem amitteret. Igitur ſpei plenus & fidei, beatum Iacobum precatus eſt, vt ſibi adiumento eſſet. Adſuit ille, ac diurna valetudine ſupplicem ſuum liberauit. Cuius quidam Bononiènſis filium habebat diu calculi morbo laborantem. Acceſſit ad beati Iacobi ſepulcrum, & rogauit vt filio opem afferret, & impetrauit. nam puer continuo liberatus eſt. Dionyſius quidam Lucenſis filium habebat Bononiæ graui ter ægotantem, vt de eius ſalute medici deſperarent. Ad ſepulcrum beati Iacobi acceſſit, & filium illi ſuum commendauit. Quem, domum reuerſus, incolumem reperit: & cum ingenti gaudio ad ædem diui Dominici rediens, & magna voce Deum laudans, multis audientibus impetratam opem teſtatus eſt.

Periculofus
capitis do-
lor abigitur

Item cuius-
dam pueri
calculus.

Cap. 19.
Alia mira-
cula.

Puella Antonij tonſoris in eadem ciuitate vitam monaſticam in monaſterio diuæ Agnetis agens, iam tribus annis grauè capitis dolore paſſa fuerat. Beati Iacobi opem implorauit, & ſanata eſt. Nobilis in eadem ciuitate matrona, iam duos dies partus doloribus cum magno vitæ discrimine vexata fuerat. Horratis obſetricibus, vt beatum Iacobum inuocaret, quæta poſuit voce implorauit, & exaudita eſt. Eandem opem in ſimili discrimine plebeia mulieri attulit, & Calcaſeſio cuius Bononiènſis, qui captus oculis, nihil cernebat, viſum reſtituit: & Mutinèſi cuidam, qui tanti beneficii memor, argenteos oculos ipſemet ad eius ſepulcrum Bononiæ pertulit: & cuidam calcis artificii, qui oculum ita calce oppleuerat, vt per multos dies nihil inde præſens certeret. Is enim ad beati Iacobi ſepulcrum profeſtus, priuſquam templum ingrederetur, depulſis tenebris, viſum recepit. Ancilla cuiuſdam matronæ Bononiènſis, brachium diu inualidum ac inutile habuerat. Acceſſit ad eius tumulum, & brachio tetigit: momento temporis priſtinum robur recuperauit. Quidam Bononiènſis aromatarius, diuturnum in lingua morbum paſſus fuerat, ſic vt difficillimè & cum magno cruciatu cibum caperet. Venit is argenteam beato Iacobo linguam, ſi dirus eius ſuffragio morbus à ſe depelleretur. Mox liberatus eſt, & eodem die, quod vouerat, perſoluit.

Voti beato
viro nuncu-
pati effica-
cia.

Cap. 20.

Stephanus è numero Conuerſorum diui Dominici, Placentia Bononiæ veniens, vt clarum quendam concionatorem ſecum Placentiam adduceret, ne bili mule inſederat. Hæc neſcio quo caſu in lethalem morbum incidit, ita vt humi iaceſſis, pabulo proſus abſtineret: nec periti morborum talium medici, opem vllam ſpondebant. Ingenti curarū æſtu fluctuabat Stephanus nobilitate mule ac præcio, & eius, qui commodauerat, claritate. Relicta igitur illa in ſtabulo, tanquam mox nullis proſcientibus remedijs moritura, ad tumulum ſe beati Iacobi receperat, & eius opem implorauerat: reuerſusque ad ſtabulum, ſic affectam, vt antè, inuenerat, & morienti ſimilem. Feſtus ingenti ægritudine animi, & curarum plenus, cubitum ſe contulerat. Dormienti illi viſus eſt beatus Iacobus, qui monuit, vt continuo ſurgeret, & pabulum mule apponeret. Credidit ille diuinitus ſe moneri, & paruit: mulam inuenit perquirentem pabulum, & priſtinæ valetudini reſtitutam.

B. Iacobus
apparet See-
phano Con-
uerſo.

Anno milleſimo quingèteſimo, menſe Februario, vir quidam hydropicus ad idem ſepulcrum cum vxore venit, vt ibi vota perſolueret: qui affirmabat ſe implorata beati Iacob

Iacobi ope, quadridui spatio diro & exitiali morbo sanatum. Finem profecto non inueniam, si cuncta persequi velim. Sed hæc, nî fallor, satis esse videri possunt, quæ viri tanti apud Deum merita & sanctitatem eximiam abundè restari queant.

Hydropicè
curatur.

HISTORIA BREVIS S. VVILFRIDI EPISCOPI EBORACENSIS, EX HISTORIA ECCLESIASTICA

gentis Anglorum Bede presbyteri.

LINTEREA Rex Alchfrid misit Vuilfridum presbyterum ad Regem Galliarum, qui eum sibi suisque consecrari faceret Episcopum. At ille misit illum ordinandum ad Agilbertum, de quo supra diximus, qui relicta Britannia, Parisiaca ciuitatis factus erat Episcopus, & consecratus est magno cum honore ab ipso, conuenientibus plurimis Episcopis in vico regio, qui vocatur, in Compendio. Veniens quoque in Britanniam Vuilfridus, iam Episcopus factus, & ipse per plura catholica obseruationis moderamina Ecclesijs Anglorum sua doctrina contulit. Vnde factum est, vt crescere per dies institutione catholica, Scoti omnes, qui inter Anglos morabantur, aut his manus darent, aut suam redirent ad patriam.

12. Octobris
Ex lib. 3.
cap. 28.

S. Vuilfrid
consecratur
Episcopus.

Anno Dominicæ incarnationis sexcentesimo septuagesimo octauo, qui est annus imperij Regis Ecgfridi octauus, apparuit mense Augusto stella, quæ dicitur Cometa, & tribus mensibus permanens, matutinis horis oriebat, excelsam radiantis flammæ quasi columnam præferens. Quo etiam anno orta inter ipsum Regem Ecgfridum & reuerendissimum Antistitem Vuilfridum dissensione, pulsus est idem Antistes à sede sui Episcopatus.

Ex lib. 4.
cap. 12.

Pellitur è
sede sua.

Pulsus est autè ab Episcopatu suo Vuilfridus, & multa diu loca peruagatus, Romam adijt, dein Britanniam redijt. Etsi propter inimicitias memorati Regis, in patriam siue parochiam suam recipi non potuit, non tamen ab euangelizandi potuit ministerio cohiberi. Siquidem diuertens ad prouinciã Australium Saxonum, quæ post Cantuarios ad Austrum & ad Occidentem vsque ad Occidentales Saxones pertingit, habens terram familiarum septem millium, & eo adhuc tempore paganis cultibus seruiebat, huic verbum fidei & lauacrum salutis ministrabat. Erat autem Rex gentis illius Ediluuach, non multo antè baptizatus in prouincia Merciorum, presente ac suggerente Rege Vulhere: à quo etiam, egressus de fonte, filij loco susceptus est, in cuius signum adoptionis, duas illi prouincias donauit, Vectam videlicet insulam, & Meaurorum prouinciã in gente Occidentali Saxonum. Itaque Episcopus, concedente, in modò multum gaudente Rege, primos prouinciæ Duces ac milites sacrosancto fonte abluibat. Verum presbyteri Eappa & Padda, & Bruchelin & Oidda ceteram plebem vel tunc, vel tempore sequente baptizabant. Porro Regina, nomine Ebba, in sua insula, id est, Vicciorem prouincia, fuerat baptizata. Erat autem filia Eanfridi, fratris Eanheri, qui ambo cum suo populo Christiani fuere. Ceterum tota prouincia Australium Saxonum, diuini nominis & fidei erat ignara.

Cap. 13.

Conuertit
Saxones in
Anglia.

Erat autem ibi monachus quidam de natione Scotorum, vocabulo Dicul, habens monasteriolum permodicum in loco, qui vocatur Bosanham, syluis & mari circumdatum, & in eo fratres quinque siue sex, in humili & paupere vita Domino famulantes. Sed prouincialium nullus, eorum vel vitam æmulari, vel prædicationem curabat audire. Euangelizans autem genti Episcopus Vuilfridus, non solum eam ab arumna perpetuæ damnationis, verum & à clade temporalis interitus eripuit. Siquidem tribus annis ante aduentum eius in prouinciã, nulla illis in locis pluuia ceciderat, vnde & fames acerbissima plebem inuadens, impia nece prostrauit. Denique fertur, quia sæpè quadraginta simul aut quinquaginta homines inedia macerati, procederent ad præcipitum aliquod siue ripam maris, & iunctis miserè manibus, pariter omnes aut ruina perituri, aut fluctibus absorbendi, deciderent. Verum ipso die, quo baptisma fidei gens suscepit illa, descendit pluuia serena & copiosa, reffloruit terra, redijtque viridantibus aruis annus lætus & frugifer. Sicque abiecta prisca superstitione, exufflata idololatria, cor omnium & caro omnium exultauerunt in Deum viuum: intelligentes eum, qui verus est Deus, & interioribus se bonis, & exterioribus caelesti gratia ditasse.

Dicul monachus
Scotus.

Præ fame
multi se-
iplos misere
perdunt.

Merito sus-
cepit fidei
datur plu-
uia.

Nam